

Miljø- og Fødevarerministeriet

Sagsnr.: 001-13777

Dato: 27. januar 2015

Talen til Samråd X og W [Indsatsen på prosulfocarb og erstatning for tab] i Folketingets Udvalg for Miljø og Fødevarer onsdag den 27. januar 2016, kl. 14-16.30.

(Det talte ord gælder)

Spørgsmål X

"Hvilke tiltag agter ministeren at sætte i værk for at undgå, at konventionelle landmænds brug af prosulfocarb spredes til natur og miljø, eftersom den hidtidige indsats, der skulle modvirke dette ikke har vist sig tilstrækkelig?"

(Maria Reumert Gjerding(EL))

Spørgsmål W

"Hvordan vil ministeren sikre, at økologiske landmænd og frugtavlere ikke lider økonomisk tab som konsekvens af konventionelle landmænds brug af denne meget flygtige sprøjtegift prosulfocarb?" (Maria Reumert Gjerding(EL))

Svar:

- Tak til formanden, og tak til spørgeren for samrådet. Jeg vil besvare de to spørgsmål under ét, hvis det er i orden med spørgeren.

*****

- Jeg vil starte med at sige, at jeg er meget uenig med spørgeren i, at handlingsplanen ikke virker. Jeg mener tværtimod, at vi kan se, at handlingsplanen virker, og at der er meget opmærksomhed på, at vi skal undgå at der sker den her spredning med prosulfocarb.
- Måske skulle jeg indledningsvis sige, at der ikke er en sundheds- eller miljørisiko ved den korrekt brug af prosulfocarb.
- Det er positivt, at erhvervet har taget risikoen for spredning af prosulfocarb alvorligt og forsøger at minimere spredningen med den frivillige handlingsplan.
- Jeg mener, at handlingsplanen allerede kan siges at have haft en effekt, og det er godt at landbruget tænker over og planlægger nye tiltag, hvor der fokuseres på det korrekte valg af dyser og sprøjtning på det rigtige tidspunkt.

*****

- Med hensyn til det første spørgsmål om den hidtidige indsats har været tilstrækkelig vil jeg fremhæve, at der i 2013 var 12 fund af prosulfocarb i økologisk frugt, mens der siden kun har været 4 fund, hvor der lå over grænseværdien. At der er sket et betydeligt fald i antallet af prøver med prosulfocarb over grænseværdien kan tages som et tegn på, at handlingsplanen netop har haft en effekt.
- Det ene fund i 2014 var en konventionel avler, hvor stoffet var anvendt på marker i nærområdet. Det kan

derfor ikke siges med sikkerhed, om det skyldes sprøjtning i nærområdet eller der har været indhold i regnvand.

- De to fund fra 2015 er på økologiske pærer og økologisk persille. Her har NaturErhvervstyrelsen kontrolleret både avleren og de omkringliggende ejendomme.
- Der har ikke været tale om ulovlig anvendelse af prosulfocarb, men der er anvendt prosulfocarb i vinterhvede og rug på de omkringliggende marker.
- Anvendelsen er sket med forsigtighed, og brugsanvisningen er fulgt, som aftalt i handlingsplanen.
- Fundene kan skyldes spredning fra landbrug længere væk eller eventuelt fra andre lande via regnvand.
- For kort tid siden er der i egenkontrollen set endnu et fund over grænseværdien i konventionelle æbler. Dette undersøges nu nærmere i Fødevarestyrelsen.

*****

- I forhold til fund af stoffet i regnvand kan der være flere årsager til, at der ses en stigning i indholdet af prosulfocarb i regnvand fra 2013 til 2014 på den ene af de to målestationer, hvor der opsamles regnvand.
- Der var i 2014 både flere solskinstimer, mere nedbør, højere temperatur og et større areal med vintersæd. Dette fremgår af den seneste DCE rapport om Atmosfærisk deposition, som er oversendt til udvalget.

- Niveauet for indholdet af prosulfocarb i regnvand i 2014 er ikke højere end niveauet i 2009, så der er ikke tale om en generel stigning over årene.
- Stigningen på den ene af de to målestationer er altså ikke ensbetydende med, at erhvervets handlingsplan er slået fejl.

*****

- Til det andet spørgsmål om hvordan det sikres, at økologiske landmænd og frugtavlere ikke lider økonomisk tab på grund af fund af prosulfocarb, så er det afgørende at vi styrker indsatsen for at mindske spredningen af prosulfocarb.
- Det kan ske med følgende fire tiltag:
  - For det første, så vil Miljøstyrelsen i samarbejde med erhvervet udarbejde en liste over sprøjtedyser, der effektivt reducerer spredningen af pesticider. Det er vigtigt, at landmændene bruger de rigtige dyser og derfor skal det være nemt at finde ud af hvilke dyser, der er effektive.
  - For det andet, så er der behov for at undersøge om tilsætning af adjuvanter kan mindske fordampningen og dermed spredningen af prosulfocarb til omgivelserne. Det har jeg bedt Miljøstyrelsen om at undersøge sammen med producenterne af sprøjtemidlerne.

- For det tredje, vil Miljøstyrelsen bede producenterne om at se på løsninger ved at ændre formulering af sprøjtemidlerne.
- For det fjerde, er der behov for at erhvervet giver handlingsplanen et servicetjek inden næste sprøjtesæson til efteråret.
- Disse initiativer skal være med til yderligere at minimere antallet af fund.

*****

- Så vil jeg vil jeg gerne understrege, at vi skal gøre alt, hvad vi kan for at hindre nye fund af prosulfocarb på frugt og grønt.
- Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen om at følge op på de fire initiativer med erhvervet. Desuden har Miljøstyrelsen i år givet tilskud til et forskningsprojekt som netop skal se på sammenhængen mellem brugen af pesticider, som f.eks. prosulfocarb, og indholdet i regnvand. Det skal give bedre viden om betydningen af sprøjtedrift, luftbåren afdrift og fordampning.
- Dette projekt afsluttes i 2017 og kan så give os ny viden til brug for godkendelsen og den fremtidige indsats.
- Så på kort sigt er det vigtigst, at handlingsplanen fra erhvervet følges og at de rigtige dyser bruges. Samtidigt skal der fortsat informeres bredt, så alle både naboer til frugt- og grøntbedrifter og alle andre landmænd følger planens anvisninger.

- På længere så kan de nye initiativer yderligere begrænse forureningen, så ingen lider tab. Der er det blandt andet den undersøgelse, der afsluttes i 2017, der kan give os ny viden om, hvordan vi bedst sætter ind.